

20.10.2020

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE :*****Koronavirüste son durum***

Sağlık Bakanlığı 75 kişinin daha korona virüsten hayatını kaybettiğini, toplam can kaybının 9 bin 371'e yükseldiğini açıkladı. Toplam 116 bin 249 test yapılırken, bin 958 yeni vaka tanısı konuldu. Toplam vaka sayısı 349 bin 519 oldu. (covid19.saglik.gov.tr)

Reuters: Türkiye, Suriye'nin kuzeyindeki gözlem noktalarını boşaltıyor

Reuters haber ajansı geçen yıl kurulan gözlem noktalarından geri çekilen Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bölgede başka noktalardaki varlığını güçlendirdiğini yazdı. Suriye muhalefetinden bir kaynak Morek gözlem noktasının taşınmasına başladığını söyledi. (Reuters, Euronews)

Türkiye'nin Köln Başkonsolosluğu koronavirüs sebebiyle kapatıldı

Türkiye'nin Köln Başkonsolosluğunda görevli bir personelde yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tespit edilmesi üzerine konsolosluk kapatıldı. Başkonsolosluktan yapılan açıklamada, "Başkonsolosluğumuz personelinde Kovid-19 tespit edilmesi sebebiyle başkonsolosluğumuz 19 Ekim-30 Ekim'de hizmet veremeyecektir" ifadeleri kullanıldı. (DPA, Şarkul Avsat)

Çavuşoğlu, İngiltere Dışişleri Bakanı Raab ile görüştü

Diplomatik kaynaklardan alınan bilgiye göre, görüşmede yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını, Yukarı Karabağ, Doğu Akdeniz ve Libya meseleleri ele alındı. Çavuşoğlu ayrıca Kırgızistan'ın yeni Dışişleri Bakanı Ruslan Kazakbayev'le, kendisini tebrik etmek için bir görüşme gerçekleştirdi. (TRT Haber)

Terör gündemi

- jandarmanın Diyarbakır ve İstanbul'daki eş zamanlı operasyonlarıyla yakalanan 4 PKK'lı terörist tutuklandı.
- Hakkari'de 17 terörist etkisiz hale getirildi

2. AVRUPA :

İngiltere: AB ile yapılacak ticaret anlaşması için müzakereler önümüzdeki yıl devam etmeyecek

İngiltere Başbakanı Boris Johnson'ın sözcüsü James Slack, ülkesi ile Avrupa Birliği (AB) arasında yapılacak bir ticaret anlaşmasının bu yıl içinde tamamlanması gerektiğini belirtti. "Varılacak herhangi bir anlaşmanın bu yıl sonu itibarıyla sona erecek olan geçiş sürecinin bitiminden önce yapılması gerektiğini defaeten açıkça belirttik" diyen sözcü, önümüzdeki yıl müzakerelere devam edilmeyeceğinde ısrarcı oldu.(Euronews)

Yunanistan ve Kıbrıs Rum Kesimi'nden Tatar'a: 'Kıbrıs meselesini görüşmeye hazırız'

Yunanistan'da hükümet sözcüsü Stelios Petsas, Kıbrıs müzakerelerine Tatar'ın devam etmesini "umduklarını" açıklarken, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Nicos Anastasiadis, Tatar ile Kıbrıs görüşmelerine "hazır" olduklarını belirtti. Stelios Petsas haftalık düzenlenen basın toplantısında, "Bir seçimden sonra, ileriye bakmalı, geriye değil" açıklamasında bulunarak "Kıbrıslı Türklerin oyunu alan liderin müzakere masasına gelmesini umuyoruz" şeklinde konuştu. (Euronews)

Kıbrıslı liderler buluşacak

AB üyesi Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Nikos Anastasiadis'in sözcüsü, Kuzey Kıbrıs'ın yeni lideri Ersin Tatar ile görüşme planlandığını açıkladı. Görüşme Kıbrıs'ın tampon bölgesinde yapılacak. (AFP,DW / BÖ,BK,ET)

Yunan basını: Donanma olası çatışma halinde ilk adımın Türkiye'den gelmesini bekleyecek

Yunan basını, Ankara ve Atina arasında Doğu Akdeniz ve Ege'de çıkan krizle ilgili olarak donanmanın her türlü savaş senaryosunu gözden geçirdiğini ancak olası bir çatışma halinde ilk müdahalenin Türkiye'den gelmesini bekleyeceğini yazdı. (Euronews)

3. ORTA DOĞU :

Terör örgütü PKK/YPG, DEAŞ'lıları serbest bırakıyor

Terör örgütü PKK/YPG, Suriye'nin kuzeydoğusunda yer alan Hol Kampı'nda tuttuğu, aralarında DEAŞ'lıların da bulunduğu 290 kişiyi serbest bıraktı. Yerel kaynaklardan edinilen bilgilere göre, terör örgütü bölgede yaşayan Arap aşiretlerin kefil olmaları karşılığında Hol Kampı'ndan kişi sayısı 290'a ulaşan 70 aileyi daha çıkardı. (TRT Haber)

Irak ve Fransa başbakanları görüştü

Paris'te bulunan Irak Başbakanı Mustafa Kazımı, Fransız mevkidaşı Jean Castex ile yaptığı görüşmede, güvenlik, ekonomi, yatırım ve sağlık dahil muhtelif alanlarda iki ülkenin ilişkilerini masaya yatırarak, ikili işbirliğinin geliştirilmesinin önemine vurgu yaptı. Fransa Başbakanı görüşmede Paris'in muhtelif alanlarda Bağdat'ı desteklediğini belirtti. Kazımı, Paris'ten İngiltere ve Almanya'ya geçecek. (alaraby.co.uk)

Abdullah Abdullah'ın Tahran istişareleri

Tahran'a bir ziyaret gerçekleştiren Afganistan'ın milli uzlaşma yüksek konseyi Başkanı Abdullah Abdullah İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif'le görüştü. Görüşme hakkında açıklama yapan İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Said Hatipzade, Abdullah ve Zarif Afganistan'da barış sürecini ve ikili ilişkileri görüştiklerini belirtti. (ILNA)

İran Savunma Bakanı: Silahlanma yarışı bölgeyi barut fıçısına çevirir

İran Savunma Bakanı Tuğgeneral Emir Hatemi, silah ambargolarının sona ermesi için Çin ve Rusya ile askeri anlaşmalar olduğunu, bu ambargoların sona ermesinin askeri ihtiyaçların ithalatı ve diğer ülkelere silah ihraç edilmesi için bir fırsat olduğunu söyledi. Hatemi, "İran İslam Cumhuriyeti, füzelerini ABD ile asla tartışmayacak ve hiç kimsenin böyle bir talepte bulunma hakkı da yoktur" diye belirtti. Hatemi, "Basra Körfezi'nden gelebilecek herhangi bir İsrail tehdidine karşı, derhal net ve doğrudan bir karşılık vereceğiz" dedi. (Aljazeera TV)

Mossad: BAE ve Bahreyn İsrail’le anormal bir şekilde barış yaptı

Mossad Başkanı Yossi Kohen, BAE ve Bahreyn hükümetleri bu ülkelerin halkının muhalefeti yüzünden İsrail’le ilişkileri normalleştirmeleri anormal bir şekilde gerçekleştiğini itiraf etti. Arabistan ile ilişkileri normalleştirmeye de temas eden Mossad Başkanı Kohen, “Eğer veliaht prensi Muhammed bin Salman bu ülkenin kralı olsaydı iki taraf çoktan anlaşmıştı” dedi. (el-AlemTV)

4. AFRİKA :***Libyalı ‘eski’ yüzlerin geri dönüşü uzlaşi için bir adım mı yoksa kazançların hasadı mı?***

Libyalı eski siyasi isimler ve güçler, gerek yeni siyasi oluşumlar kurarak, gerek halkın ülkede yaşam koşullarının kötüleşmesine olan öfkesini sömürerek, gerekse Libya krizi ile ilgili düzenlenen tüm etkinliklere ve toplantılara katılmanın yanı sıra medyada ve sosyal ağlarda boy göstererek Libya’nın mevcut siyaset sahnesinde kendilerine yer bulmaya çalışıyorlar. Gözlemciler bu girişimleri, ülkede başkanlık ve genel seçimlerin düzenlenmesinin önünü açmak için yeni bir icra otoritesi kurulmasına yönelik uluslararası çağrılarla ilişkilendiriyorlar. Burada, söz konusu kişilerin Libya siyaset sahnesine dönmeyi başarmalarıyla ve bir sonraki yönetimde yer edinme ihtimaliyle sınırlı olmayan birçok soru ortaya çıkıyor. Bu soruların başında ise “Libyalı ‘eski’ yüzlerin geri dönüşünün uzlaşi için bir adım mı yoksa kazançların meyvesi mi?” olduğu var. (Şarkul Avsat)

5. ASYA :***Pakistan’da eski Başbakan Navaz Şerif’in damadı Muhammet Safdar tutuklandı***

Pakistan polisi pazartesi günü, ülkenin kurucusu Muhammed Ali Cinnah’ın mezarında orduya karşı sloganlar atan gruba liderlik eden Safdar’ın tutuklandığını duyurdu. (Euronews)

Kuzey Kore’de tutuklulara hayvandan daha kötü muamele ediliyor

İnsan Hakları İzleme Örgütü tarafından yayımlanan bir raporda, Kuzey Kore’nin tutuklulara “hayvandan daha kötü muamele ettiği” suçlamasında bulunuldu. Raporda, bu ülkede tutukluların sistematik bir şekilde işkence, kötü muamele, aşağılamaya hedef olduğu ve zorla itiraflar yapmak için zorlandığı bildirildi. (Euronews)

Azerbaycan cephe hattında son durum

Ermenistan, insani ateşkese rağmen durmuyor, sivil yerleşimleri hedef alıyor. İkinci ateşkese de ihlal eden Ermenistan’ın saldırılarında, Terter’in Aliaskerli köyünde bir kişi yaralandı. Ermenistan saldırılarında hayatını kaybeden sivillerin sayısı 61’e, yaralıların sayısı 282’ye yükseldi. (TRT Haber)

Ermenistan, Terter ve Ağcabedi'de sivilleri hedef aldı

Azerbaycan Başsavcılığının yazılı açıklamasında, Ermenistan'ın, Azerbaycan'ın Terter ve Ağcabedi kentlerine bağlı köylere yoğun topçu atışlarıyla saldırılar düzenlediği ifade edildi. Açıklamada, Ermenistan silahlı güçlerince yapılan saldırıda, Terter'e bağlı Elesgerli köyünün sakini 58 yaşındaki bir kişinin yaralandığı kaydedildi. (TRT Haber)

6. ABD :***Trump, Sudan'ı 'Terörü Destekleyen Ülkeler' listesinden çıkaracağını duyurdu***

Trump, Twitter hesabından yaptığı açıklamada, "Sudan'daki yeni hükümet, ABD'li terör kurbanlarına ve ailelerine 335 milyon dolar ödemeye razı oldu. Bu para ödendiğinde, Sudan'ı 'Terörü Destekleyen Ülkeler' listesinden çıkaracağım" ifadesini kullandı. Trump, bu adımın tüm Amerikan halkı için "adalet" ve Sudan için büyük bir adım olduğunu belirtti. (SPUTNIK)

ABD Başkanı Trump: FBI Joe Biden'ı soruşturmalı

ABD Başkanı Donald Trump, Federal Soruşturma Bürosunun (FBI), Demokrat başkan adayı ve eski ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'ın Ukraynalı enerji şirketi Burisma ile ilişkisi olduğu iddialarını soruşturması gerektiğini söyledi. Biden'ın oğlu Hunter Biden'ın e-postalarıyla ilgili New York Post gazetesinde yer alan haberi anımsatan Trump, "FBI, Joe Biden'ı bu konuda soruşturmalı. Şu anda bir soruşturma var mı bilmiyorum ama onu soruşturmalılar. FBI Direktörü Chris Wray'i arayıp ona sorabilirsiniz. Biden'ın aday olmasına izin verilmemeliydi." dedi.(Bloomberght)

ABD ve BAE 'Stratejik Diyalog Çalışması' altında kapsamlı işbirliği başlatıyor

ABD Dışişleri Bakanlığınca yapılan yazılı açıklamada, Pompeo ve Al Nahyan'ın salı günü bir süredir planlanan ABD-BAE Stratejik Diyalogu'nun sanal lansmanında buluşacağı belirtildi. Görüşmelerde, Mike Pompeo'ya ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross'un eşlik edeceği kaydedilirken, Al Nahyan'ın yanında ise BAE'li bazı üst düzey yetkilinin bulunacağı bildirildi. İkilinin, ABD ve BAE arasında başlatılacak "Stratejik Diyalog Çalışması"nın açılışını yapacağı belirtilen açıklamada, söz konusu çalışmanın siyasi ortaklık, güvenlik iş birliği, kanun yaptırımı ve sınır güvenliği, istihbarat ve terörle mücadele, insan hakları, ekonomik, enerji ve ticari ortaklık, kültürel ve akademik değişimler ve uzay çalışmalarından oluşan 8 alanda iş birliğini kapsadığı kaydedildi.(SPUTNIK)

ABD, Polonya'da iki nükleer santral inşa ediyor

ABD ile Polonya arasında Polonya Nükleer Enerji Programı ve Polonya'da sivil nükleer endüstrinin geliştirilmesine yönelik anlaşma imzalandı. ABD'nin Varşova Büyükelçisi Georgette Mosbacher, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada söz konusu anlaşmanın iki ülke arası ilişkileri güçlendirdiğini belirtirken ABD'nin Polonya'da iki nükleer santral inşa edeceğini bildirildi. Anlaşma takvimine göre 2021 yılında santralde kullanılacak teknoloji seçilecek. Santrallerden ilkinin 2033 yılında, ikinci santralin ise 2039 yılında kullanıma hazır olması planlanıyor. (Sputnik)

6 Rus'a Siber Korsanlık Suçlaması

ABD Adalet Bakanlığı görevdeki ve eski 6 Rus askeri yetkilisi hakkında iddianame hazırladı. Söz konusu iddianamenin, bu kişilerin Fransa seçimlerine, Kış Olimpiyatları'na ve ABD hastaneleri ile işletmelerinin bilgisayarlarına sızdıkları gerekçesiyle hazırlandığı belirtildi. Associated Press haber ajansının yapmış olduğu habere göre, 2016 seçimlerine müdahale eden Kremlin ekibinden olduğu iddia edilen 6 kişinin tamamının Rus askeri istihbarat servisi GRU üyesi olduğu belirtildi. (VOA)

7. RUSYA :***Bogdanov: Türkiye'yle görüşmelerde militanların Dağlık Karabağ'a gönderilmesi konusunu istişare ediyoruz***

Türkiye'yle yapılan görüşmelerde Suriye ve Libya'daki militanların Dağlık Karabağ'a gönderilmesi konusunun ele alındığını belirten Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Mihail Bogdanov, Moskova'nın militanların çatışmaya dahil edilmesinin kabul edilemez olduğunun altını çizdiğini ifade etti. Gazetecilerin militanların Dağlık Karabağ'a gönderilmesi konusunun Türkiye'yle konuşulup konuşulmadığı sorusu üzerine konuşan Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Mihail Bogdanov, "Evet, tüm konuları istişare ediyoruz" yanıtını verdi. Bogdanov, bu istişareler sırasında Rus tarafı olarak militanların Dağlık Karabağ'a gönderilmesini kabul edilemez bulduklarını ifade ettiklerini vurguladı. Rusya Dış İstihbarat Servisi (SVR) Başkanı Sergey Narişkin, bu ya verdiği bir demeçte "SVR'nin elindeki bilgiye göre, Ortadoğu'da savaşı uluslararası terörist örgütlerden paralı askerler faal bir biçimde çatışma bölgesine sürükleniyor. Söz konusu örgütler arasında El Nusra, Hamza Tugayları, Sultan Murat ve de aşırılık yanlısı Kürt gruplar da bulunuyor" demişti.

Rusya, Hazar Denizi'ndeki tatbikatın görüntülerini yayınladı

Rusya, Azerbaycan'ın da sınırının bulunduğu Hazar Denizi'nde başlattığı tatbikatın görüntülerini yayınladı. Rusya 16 Ekim'de Azerbaycan'ın da sınırının bulunduğu Hazar Denizi'nin Abşeron Yarımadası'nın kuzeyinde tatbikata başlamıştı. Toplam 6 gemi, 7 uçak ve 400'den fazla askerin katıldığı tatbikatın birinci kademesi tamamlandı. Rusya Savunma Bakanlığı tatbikatla ilgili yaptığı açıklamada, son olarak Dağıstan ve Tataristan merkezli Hazar Filosu'na ait Ugliç ve Veliky Ustyug gemilerinden AK-630 ve SAB-250 tipi topçu bombaları ile atışlar yapıldığını duyurdu. Atışlarda füze savunma sistemlerinin hedef alındığı, tatbikatın devam ettiği aktarıldı. (interfax/sondakika)

Lavrov: Dağlık Karabağ'daki sivil tesislere yönelik saldırılar derhal durdurulmalı

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Dağlık Karabağ'daki sivil tesislere yönelik ateş ve saldırıların derhal durdurulması gerektiğini söyledi. Moskova'da bir araya gelen Lavrov ile Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Marija Pejcinovic Buric, görüşmenin ardından ortak basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında Dağlık Karabağ'daki duruma ilişkin değerlendirmelerde bulunan Lavrov, bölgedeki sivil tesislere yönelik saldırıların derhal durdurulması gerektiğini vurguladı. Lavrov, Karabağ konusunda cepheleşme yanlısı söylemlerde bulunmaktan kaçınma çağrısı yaptı. Dışişleri Bakanı, "Şu anda en önemli hususun gerek taraflar arasında gerekse de sorumlu uluslararası aktörler arasında cepheleşme yanlısı söylemleri körüklemeye derhal son verilmesi olduğuna inanıyoruz. Bu büyük çabalar gerektirmiyor. Bir sonraki kesinlikle atılması gereken adım, cepheleşme söylemine son vermeye paralel olarak askeri faaliyetlerin durdurulması, sivil tesislere yönelik saldırıların sonlandırılması" dedi. (tass/ria/sputnik)

Kremlin, Putin ve Suudi Prens arasındaki sık görüşmelere açıklık getirdi

Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Suudi Veliiaht Prensi Muhammed bin Selman arasında son dönemde yoğunlukla dikkatleri çeken telefon trafiğine açıklık getirdi. Peskov, açıklamasında "Söz konusu olan anlaşmazlık değil, iki ülke, iki petrol üreticisi arasındaki işbirliği. O ülkeler ki, ortak eylemleriyle enerji kaynakları piyasalarına stabilize edici etki yapabilir. Tüm bu piyasalar hareketli ve çok aktif bir etkileşim, görüş alışverişi aşamasındayız, bu da sık görüşmeler gerektiriyor" ifadelerini kullandı. (tass/sputnik)

8. EKONOMİ :

IMF'den "dijital para" uyarısı

Uluslararası Para Fonu (IMF), dijital paraların, faydalarının yanı sıra bazı risk ve zorlukları da beraberinde getirebileceğini belirterek, "Yerel yönetimlerin para politikası yürütme yeteneklerini azaltabilir. Uygun önlemler olmadan yasa dışı para akışlarını kolaylaştırabilir, düzenleyici makamların döviz kısıtlamalarını ve sermaye akışı yönetimi önlemlerini uygulamasını zorlaştırabilir" uyarısında bulundu. (NTV Para)